

Številka: 010-37/2018

Datum: 26.11.2019

ZAPISNIK 9. seje Sveta NVO

ki je potekala 26.11.2019, s pričetkom ob 13.00 uri v sejni sobi 205.

Lista prisotnosti je priložena in je sestavni del tega zapisnika.

Dnevni red:

- 1) Potrjevanje zapisnika 8. seje Sveta NVO
- 2) Obravnava tem:
 - a. problematika divjih zveri
 - b. delo inšpekcijskih služb
- 3) Razno
 - a. program porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe

K 1. točki:

Člani potrjujejo zapisnik 8. seje Sveta NVO z dne 22.10.2019.

Sklep 9/1

Potrdi se Zapisnik 8. seje Sveta NVO z dne 22.10.2019.

K 2. točki:

a. problematika divjih zveri

Predstavniki NVO želijo - na podlagi dosedanjih sestankov – tokrat predvsem v širšem krogu sveta skupaj ovrednotiti stanje in razpravljati o nadaljnjih korakih in kaže so še možnosti reševanja problema, preden lahko rečemo, da ni več drugih možnosti, kot odstrel. Opozorijo na sedanjo »družbeno nesprejemljivost« divjih zveri (še posebej v primerih, ko prej volka 200 let ni bilo na območju; imamo namreč prizadete rejce in pa ljudi, ki volkov preprosto nočejo), zato je treba ugotoviti, kaj so pravi motivi »nosilcev« v ozadju. Problem je tudi strukturne narave našega kmetijstva, ki je pretežno »ljubitelsko« in tako težko sproti udejanjijo vse zahteve iz predpisov. Veliko bi se dalo narediti z boljšo politiko ukrepov na tem področju. Namreč v Sloveniji se ukvarjamo s problemom šele sedaj, ko so se divje zveri razširile; potrebno bi bilo pogledati, kako se s tem soočajo tudi druge države v EU, ki imajo podobne težave. V strategiji ni nikjer predstavljena tudi »ekonomska učinkovitost« medveda (turizem, ogledi, produkti itd.) na podlagi katere bi se lahko oblikovali povratni ukrepi za ohranitev medveda. Poudarijo, da če je več živali, je večji konflikt s človekom; večji

je konflikt s človekom, večji je odstrel; večji je odstrel, večja je ekonomska korist. V ozadju medijskih pritiskov so namreč pritiski različnih interesnih skupin zgolj prek volka (sprožilec pa je medved).

Tanja Bolte (DzO) predstavi delovanje dveh delovnih skupin in sicer ožje strokovne za načrtovanje upravljanja velikih zveri in širše interesne z več deležniki za spremljanje politike upravljanja z velikimi zvermi. Vključeni so tudi člani MKGP. Predvidene bodoče aktivnosti obsegajo pripravo komunikacijskega načrta, oblikovanje komunikacijskih delavnic, navodila za izdajo dovoljenj za odvzem vokov iz narave z odstrelom, nadaljevanje dela na Strategiji upravljanja z medvedom (na podlagi pripomb in stališč različnih deležnikov se pripravi nova inačica in obravnava najprej na ožji, potem na širši skupini; če bo dosežen konsenz se nadaljuje s proceduro sprejema na Vladi; predvidoma decembra bi tako strategija lahko bila v javni obravnavi). Za kakršnekoli nadaljnje ukrepe, oblikovanje odlokov ipd. je potrebno izvesti tudi analizo realizacije interventnega zakona ter celotnega odvzema v načrtovalskem obdobju in kakšen je bil skupni vpliv na populacijo. Zavod za gozdove pa mora nato pripraviti strokovno mnenje. Pri prihodnjih odločitvah ima pomembno vlogo tudi odločitev sodišča EU, ki je potrdilo, da se po t. i. habitatni direktivi lov na strogo zavarovane živali, kot je volk, lahko izvaja; ob tem pa je izrazilo stališče, da so pogoji zato zelo restriktivni (dokazni standard – država mora dokazati, da ni drugih možnosti). Minister poudari, da je pomembno, da se obe ekipi usedeta za mizo in se tam o vsem dogovorijo. Hkrati pričakujemo tudi povečane mednarodne aktivnosti: komunikacija z Evropsko komisijo, aktivnosti z državami s podobnimi izzivi glede iskanja rešitev, upravljanja s strogo zavarovanimi vrstami bi bila lahko tema v okviru predsedovanja EU. Minister je tudi povabil predstavnike EK, da si ogledajo stanje na terenu v Sloveniji.

b. delo inšpekcijskih služb

Šifkovič Vrbica pove, da je okviru zelene svetovalnice iz velikega števila vprašanj izhaja, da je nesankcionirano stanje na terenu posledica počasnega ukrepanja ali neukrepanja inšpekcijskih služb. Zato jih zanima, kakšno je stanje prijav na inšpekciji, kakšna je odzivnost (kvantitetno in kvalitetno), kako to izboljšati in kakšni so potrebni in predvideni ukrepi za povečanje kapacitet in učinkovitosti inšpekcije (glede na količino predpisov, ki jih pokrivajo), predvsem tudi za hitro terensko odzivnost?

Dragan Matić, vršilec dolžnosti glavnega inšpektorja IRSOP, je predstavil, koliko je bilo uvedenih inšpekcijskih in prekrškovnih postopkov; koliko je bilo pri tem opravljenih rednih, izrednih in kontrolnih pregledov ter koliko je bilo posledično izdanih odločb in opozoril v skladu z ZIN (število izdanih sklepov o dovolitvi izvršbe in koliko jih je že izvršljivih). Nadalje je povedal, da je IRSOP v preteklih letih izvedel že večje število ukrepov, s katerimi je izboljšal delovanje inšpekcij: izdana so bila navodila za delo z obrazci aktov, opravljajo se redni in izredni nadzori, disciplinsko se ukrepa v primeru kršitev. IRSOP je podal zakonodajalcu večje število predlogov sprememb zakonodaje, s katerimi bi dosegli večjo učinkovitost, vendar predlogi večinoma niso bili upoštevani. Zaradi kadrovske podhranjenosti in premalo sredstev za izvršbe, kljub vsem sprejetim ukrepom število neobdelanih prijav raste. V okviru European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law (IMPEL) organizacije je bil v letu 2018 opravljen notranji nadzor dela IRSOP, ki večjih sistemskih nepravilnosti ni ugotovil. Izdano je bilo nekaj priporočil, ki jih Inšpektorji Inšpekcije za okolje in naravo (ION) poskušajo uvesti v svoje delo. Identificiranih je bilo tudi nekaj dobrih praks, ki so oziroma bodo predstavljene inšpekcijskim organom v okviru IMPEL organizacije. Minister je pri tem poudaril, da se na ministrstvu zavedajo kadrovske podhranjenosti

inšpektorata, zato si na ravni vlade pri skupnem kadrovskem načrtu prizadeva za dodatnih 100 inšpektorjev, ki jih inšpektorat potrebuje za kvalitetno opravljanje dela.

K 3. točki:

Ostalo

a. program porabe sredstev Sklada za podnebne spremembe

Barbara Kvas poudari, da se veliko denarja iz letošnjega programa ni porabilo in se prenaša v naslednje leto. Kako bo zagotovljeno, da bodo sredstva, ki bodo po programu predvidena za posamezne ukrepe, dejansko tudi porabljena? Posebej izpostavljamo tudi sredstva za NVO - večji del sredstev se namreč prenaša in za 2020 se nova sredstva zmanjšajo. Tako so NVO letos ostale brez sredstev za delo, ta manko pa v naslednjem letu ne bo nadoknaden. Pripravlja se Nacionalni energetski in podnebni načrt (NEPN), iz katerega so že razvidne potrebe po financiranju; ali bomo financirali tudi ukrepe? Želeli bi si, da se raba sredstev programira na način, da naslovi te potrebe. Smiselno bi bilo tudi, da se spremlja učinke porabe sredstev sklada. Ali je spremljanje učinkov predvideno, predvsem iz vidika transparentnosti?

Predstavniki NVO poudarijo tudi, da je bilo področje narave doslej premalo vključeno v razpise (so)financiranja ministrstva; tako so z mesecem oktobrom praktično izgubili edini vir sredstev. Opozorijo tudi na konflikt HE, ki ga bo treba začeti razreševati, saj je narava pri tem že kolateralna škoda.

Bolte (DzO), da so sedaj pridobili nove kadre in da bodo tako lahko sedaj zagotovili tudi boljšo porabo sredstev. Tako so z decembrom predvidena tudi sredstva za NVO in civilno družbo. Obenem vse pozove k oddaji pripomb na program, ki je v javni obravnavi do 30.11.¹. V sklopu tehnične pomoči je predvideno tudi merjenje učinkov programa. Opozori pa, da se bodo skozi čas sredstva v podnebnem sklada zmanjševala in ustalila nekje pri 70 milijonih evrov. Pri NEPN v prihodnje vključeno tudi financiranje ukrepov; število postavk pa se bo na koncu skozi čas zmanjšalo.

b. Svetlobno onesnaževanje

Lenka Puh se dotakne tudi teme degradacija naravnega okolja in krajine z umetno razsvetljavo; namreč kdaj bo sicer že predviden posvet na to temo. **Bolte (DZO)** pove, da je delovna skupina na to temo še v ustanavljanju in da načrtujejo posvet predvidoma v začetku februarja 2020.

Sklep 9/2

Naslednji termin seje Sveta NVO bo predvidoma v torek, 14.01.2020, ob 13. uri. Temi sta ZVO in krožno gospodarstvo.

Svet se je končal ob 14.30 uri.

Zapisal:

Gregor Plantarič

Minister Simon Zajc

¹ Pričetek javne obravnave Odloka o Programu porabe sredstev sklada za podnebne spremembe v letu 2020; <https://www.gov.si/novice/2019-11-04-pricetek-javne-obravnave-odloka-o-programu-porabe-sredstev-sklada-za-podnebne-spremembe-v-letu-2020/>